

Elektrisüsteemi bilansi kokkuvõtte meetodikad

- I. Eesti elektrisüsteemi elektribilansi koostamise meetodika
- II. Elektriabandusbilansi koostamise meetodika
- III. Bilansiselgituse kokkuvõtte koostamise meetodika

I. Eesti elektrisüsteemi elektribilansi koostamise meetodika

Eesti elektrisüsteemi bilanss on koostatud füüsiliste elektrivoogude alusel kommerts mõõteandmete põhjal.

Eesti elektrisüsteemi elektribilanss, MWh	SELGITUS
Võrku sisenenud elekter:	= Sisemaine tootmine + välisliinidelt võrku sisenenud elekter
1. Sisemaine tootmine kokku	Märkus 1
1.1 Taastuenergia kokku	Märkus 1
sh tuuleenergia	Märkus 1
sh hüdroenergia	Märkus 1
sh jäätmed, biomass ja biogaas	Märkus 1
1.2 Mittetaastuenergia	Märkus 1
2. Võrku sisenenud elektrienergia välisliinidelt	Märkus 2
sh füüsiline import välisliinidelt	Märkus 2
sh füüsiline transiit välisliinidelt	Märkus 2
Võrku läbinud elekter:	= Sisemaine tarbimine + välisliinidelt võrgust väljunud elekter
1. Sisemaine tarbimine koos võrgukadudega	= Sisemaine tootmine + füüsiline import – füüsiline eksport
2. Võrgust väljunud elektrienergia välisliinidele	Märkus 2
sh füüsiline eksport välisliinidele	Märkus 2
sh füüsiline transiit välisliinidelt	Märkus 2
Bilanss	= Füüsiline eksport – füüsiline import = Sisemaine tootmine-tarbimine

Märkus 1

1. Sisemaise tootmise summeerimiseks on kasutusel elektritootjate poolt võrku antud elektritoodangu andmebaas ning andmed baseeruvad tunniti saldeeritud kommerts mõõteandmetel.
 - 1.1. Eleringi põhivõrguga ühendatud elektritootjate kommerts mõõteandmete allikaks on Eleringi kommerts mõõtesüsteem AMR;
 - 1.2. Eesti Energia Jaotusvõrk OÜ-ga liitunud elektrijaamade kommerts mõõteandmed baseeruvad Eesti Energia Jaotusvõrk elektritootjate andmebaasist;
 - 1.3. Teiste võrguettevõtjate ja tootjaliini kaudu võrku antud piirkonnas elektritootjate kommerts mõõteandmete allikaks on taastuenergia ja tõhusa koostootmise toetuse saamisel tootjate poolt esitatud tunnimõõteandmed.
 - 1.4. Elektritootjate võrku antud andmetes ei sisaldu elektrijaamade omatarve.

Märkus 2

- 2.1 Võrku sisenenud elektrienergia välisliinidelt ja võrgust väljunud elektrienergia välisliinidele baseerub füüsilistel elektrivoogudel Läti, Venemaa ja Soome elektrisüsteemide ühendusliinidega.
- 2.2 Elektribilansis on piiriüleseid elektrivood kajastatud järgmiselt: füüsiline transiit, füüsiline import, füüsiline eksport.
- 2.2.1 Füüsilise transiidi aluseks on piiriülesest (vahelduvvooluliinid Läti ja Venemaaga + alalisvoolukaabel EstLink 1 Soomega) võrku antud ja võrgust võetud elektrienergia vood. Füüsiline transiit tunnis võrdub selle piiriülese siseneva või väljuva vooga, mis oli väiksem.
- 2.2.2 Eesti elektrisüsteemis tähendab füüsiline eksport, et genereerimine süsteemis on tarbimisest suurem ja elektrienergia liigub süsteemist välja. Füüsiline import tähendab, et genereerimine süsteemis on tarbimisest väiksem ja elektrienergia liigub piiriülesest süsteemi sisse.
- 2.2.3 Füüsiline eksport, import ja transiit on arvatud piiriüleste liinide tunnimõõteandmete alusel ning kalendrikuu bilanss on koostatud kalendrikuu tundide summeerimisel. Eesti elektrisüsteemi füüsiline bilanss = füüsiline eksport - füüsiline import.
- 2.2.4 Füüsiline transiit + füüsiline import = välisliinidelt võrku antud elektrienergia kogusega
- 2.2.5 Füüsiline transiit + füüsiline eksport = välisliinidel võrgust võetud elektrienergia kogusega

II. Elektrikaubandusbilansi koostamise meetodika

Piiriülene elektrikaubandusbilanss moodustab bilansihaldurite poolt bilansiplaanidega esitatud määratud tarnetest ning elektribörsi korraldaja poolt esitatud tarnetest. Elektrikaubandusbilanss ei sisalda süsteemi ebabilanssi ja piiriüleseid reguleerimistarneid.

Elektrikaubandusbilanss	Selgitus
Import kokku	Bilansihaldurite poolt bilansiplaanides deklareeritud määratud tarnete import
sh Eesti-Läti piiril*	Summeeritult Eesti-Läti ja Eesti-Leedu importi: kahepoolset lepingud + elektribörsi korraldaja poolt esitatud tarned
sh Eesti-Soome kaubanduses	Elektribörsi korraldaja poolt esitatud tarned
Import läbi elektribörsi	Elektribörsi korraldaja poolt esitatud tarned
Import kahepoolsete lepingutega	Bilansihaldurite bilansiplaanidega esitatud kahepoolset importtarned
Eksport kokku	Bilansihaldurite poolt bilansiplaanides deklareeritud määratud tarnete eksport
sh Eesti-Läti piiril*	Summeeritult Eesti-Läti ja Eesti-Leedu eksport: kahepoolset lepingud + elektribörsikorraldaja poolt esitatud tarned
sh Eesti-Soome kaubanduses	Elektribörsi korraldaja poolt esitatud tarned
Eksport läbi elektribörsi	Elektribörsi korraldaja poolt esitatud tarned
Eksport kahepoolsete lepingutega	Bilansihaldurite bilansiplaanidega esitatud kahepoolset eksporttarned

III. Bilansiselgituse kokkuvõtte koostamise metoodika

Bilansiselgituse kokkuvõte	Selgitus
Bilansenergia import	Bilansenergia import sisaldab Eesti elektrisüsteemi eabilanssi, mida Elering ostab oma avatud tarnijalt, s.o antud hetkel Lätist AS Latvenergolt.
Süsteemihalduri poolt sisemiselt bilansenergia ost	Süsteemihalduri poolt sisemiselt bilansenergia ost tähendab kõigilt Eesti süsteemis tegutsevatest bilansihalduritelt kuu jooksul ostetud bilansenergiate summat, mille hulgas on ka Elering AS-i poolt ülekandevõrgu kadude katteks ostetud bilansenergia.
Estlink katkestuse vastukaubanduse energia	Süsteemihalduri poolt ostetud vastukaubanduse energia tunni EstLink 1 kaabli katkestuste korral. Vastukaubandus tähendab seda, et samas mahus kui olid ettenähtud määratud tarded kaablil, peavad süsteemihaldurid, kelle vahel antud ühendus on, korraldama vajalik mahus kas täiendava genereeriva võimsuse aktiveerimise või vähendamise.
Juhtimistarnete ost	Juhtimistarnete ost sisaldab Eesti elektrisüsteemi bilansi juhtimiseks ostetud reguleerimistarneteid ja avariireserveid käivitamisi. Juhtimistarnete ostmise eesmärgiks on korrigeerida süsteemi eabilanssi bilansi plaanidest kõrvalekallete tõttu.
Süsteemiteenuse ost	Süsteemiteenuste ost sisaldab kas Eesti elektrisüsteemis või mõnes naabersüsteemis teise süsteemihalduri jaoks tehtud juhtimistarnete. Süsteemiteenus ei mõjuta bilansihaldurite bilansse ning süsteemiteenuse maksumus ei kajastu bilansenergia hinnas.
Kokku:	Kokku ostetud tarded = kokku müüdüd tarded
Bilansenergia eksport	Bilansenergia eksport sisaldab Eesti elektrisüsteemi eabilanssi, mida Elering müüb oma avatud tarnijale, s.o antud hetkel Lätist AS Latvenergole.
Süsteemihalduri poolt sisemiselt bilansenergia müük	Süsteemihalduri poolt sisemiselt müüdüd bilansenergia tähendab kõigile Eesti süsteemis tegutsevatest bilansihalduritele kuu jooksul müüdüd bilansenergiate summat, mille hulgas on ka Elering AS-i poolt ülekandevõrgu kadude kattena müüdüd bilansenergia.
Estlink katkestuse vastukaubanduse energia	Süsteemihalduri poolt müüdava vastukaubanduse energia tunni EstLink 1 kaabli katkestuste korral.
Juhtimistarnete müük	Juhtimistarnete müük sisaldab Eesti elektrisüsteemi bilansi juhtimiseks müüdüd allareguleerimistarneteid. Juhtimistarnete müümise eesmärgiks on korrigeerida süsteemi eabilanssi bilansi plaanidest kõrvalekallete tõttu.
Süsteemiteenuse müük	Süsteemiteenuste müük sisaldab kas Eesti elektrisüsteemis või mõnes naabersüsteemis teise süsteemihalduri jaoks tehtud juhtimistarnete. Süsteemiteenus ei mõjuta bilansihaldurite bilansse ning süsteemiteenuse maksumus ei kajastu bilansenergia hinnas.
Kokku:	Kokku müüdüd tarded = kokku ostetud tarded